

ISSN 2311–9306

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ECONOMICS STUDIES

4 (34) – 2021

Львів
2021

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Науково-практичний журнал

4 (34) грудень 2021

Засновник журналу:

Львівська економічна фундація

Про журнал:

Економічні студії
(Economics studies)

Періодичність виходу:

чотири рази на рік.

Мови видання:

українська, російська, англійська

ISSN: 2311–9306

Свідоцтво про реєстрацію ЗМІ:

КВ № 20515–10315

від 20 грудня 2013 р.

**Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus**

Адреса для листування:

Науково-практичний журнал

«Економічні студії»

а/с 341, м. Львів, 79000

www.lef.lviv.ua

info@lef.lviv.ua

Тел: +38 (063) 204 34 31

Науково-практичний журнал «Економічні студії»

присвячений актуальним проблемам розвитку сучасної економіки та пропонує своїм читачам розмаїття високоякісної інформації в галузі економічної науки.

Видання має тематичну спрямованість в межах таких наукових спеціальностей, як світове господарство і міжнародні економічні відносини; економіка та управління національним господарством; економіка та управління підприємствами; розвиток продуктивних сил та регіональна економіка; економіка природокористування; гроші, фінанси і кредит; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика та інші галузі економічної науки.

Цільова аудиторія журналу: вчені, викладачі, докторанти, аспіранти, студенти, економісти, бухгалтери, державні службовці та всі, кого цікавить економічна тематика.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назви підприємств, організацій, установ та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції журналу. Автори зберігають за собою всі авторські права і одночасно надають журналу право першої публікації, що дозволяє поширювати даний матеріал із зазначенням авторства та первинної публікації в даному журналі.

Редактор, коректор – Ю.С. Павленко

Комп'ютерна верстка – Ю.Г. Войтюк

Віддруковано:

Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Підписано до друку 23.12.2021.

Формат 60x84/8. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Обл.-вид. арк. 6,91. Ум. друк. арк. 9,77.

Наклад 100 прим.

Замовлення № 1221/525.

ЗМІСТ

ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО» Андросова О.Ф., Мозолєвська А.І.....	5
ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ Білоус Т.В., Павлюк Т.І.....	12
THE MAIN ASPECTS OF BUSINESS PROCESS REENGINEERING OF AN INSURANCE COMPANY Halushchak Valentyna	16
ОБГРУНТУВАННЯ АНАЛІЗУ ВАРТОСТІ ЦІННИХ ПАПЕРІВ Й ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА ОСНОВІ ОБ'ЄКТІВ ВЛАСНОСТІ ТА РЕЧОВИХ ФОРМ МАЙНА Горбаневич В.Л., Іванюта П.В.....	22
РОЛЬ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОБРОБУТУ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ Гудима Р.П., Кміть В.М.....	28
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВО-ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОРГАНІЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ Кошова Л.М., Вальковська А. П.....	37
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СТАН БЕЗРОБІТТЯ ТА РИНОК ПРАЦІ Кривенька Т.В., Павлюк Т.І.....	41
CENTRAL BANKS' MODERN REGULATORY POLICY Kryvtsun Iryna.....	46
РОЛЬ СТАТИСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ТАРГЕТОЛОГА Михайленко О.В., Шиліна В.Ю.....	50
МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ Пахомова І.Г., Зублевська Я.Ю.....	53
ЗОВНІШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ БОРГ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ЙОГО СКОРОЧЕННЯ Петик Л.О., Закорко К.К., Мегель С.П.....	59
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОЛІЙНОЕКСТРАКЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ Філіпковська Л.О., Довгополик І.Ф.....	65
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ІНДЕКСУ «СТРАХУ» ІНВЕТОРІВ НА МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ США Царан О.С., Бичкова Н.В.....	72
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Юрчишина Л.І., Белобородова М.В., Калістий О.Д.....	78

ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

ACTIVITIES OF ADMINISTRATIVE SERVICES CENTERS IN A PANDEMIC CONDITION

Білоус Т.В.

здобувач

Вінницького торговельно-економічного інституту

Київського національного торговельно-економічного університету

Bilous Tetiana

Degree Seeking Applicant

Vinnitsia Institute of Trade and Economics

of Kyiv National University of Trade and Economics

Павлюк Т.І.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки та міжнародних відносин

Вінницького торговельно-економічного інституту

Київського національного торговельно-економічного університету

Pavlyuk Tetiana

PhD (Economic Sciences), Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Economics and International Relations

Vinnitsia Institute of Trade and Economics

of Kyiv National University of Trade and Economics

Пандемія спричинена появою вірусу потужно вплинула на світову економіку та особливо на становище на ринку надання адміністративних послуг для суспільства. В статті розглянуто та проаналізовано діяльність центрів надання адміністративних послуг, особливості їх роботи в умовах пандемією COVID-19. В статті проаналізовано перелік послуг адміністративних та соціальних які надаються через центр надання адміністративних послуг. Охарактеризовано електронну послугу в додатку «Дія». Особливої уваги в статті заслуговують пропозиції щодо організації взаємодії населення з центрами в умовах пандемії. Для мінімізації контактів людей і ризику поширення корона вірусу запропоновано дотримуватись санітарно-епідеміологічних норм, дистанція, дезінфекція, носіння масок.

Ключові слова: центри надання адміністративних послуг, якість життя, адміністративні послуги, соціальні послуги, безпека життя, пандемія.

Пандемия, вызванная появлением вируса, сильно повлияла на мировую экономику и особенно на положение на рынке предоставления административных услуг для общества. В статье рассмотрены и проанализированы деятельность центров предоставления административных услуг, особенности их работы в условиях пандемии COVID-19. Охарактеризована электронная услуга в приложении «Действие». Отдельного внимания в статье заслуживают предложения по организации взаимодействия населения с центрами в условиях пандемии. Для минимизации контактов людей и риска распространения корона вируса предложено соблюдать санитарно-эпидемиологические нормы, дистанция, дезинфекция, ношение масок.

Ключевые слова: центры предоставления административных услуг, качество жизни, административные услуги, социальные услуги, безопасность жизни, пандемия.

The pandemic caused by the virus has had a profound effect on the world economy and especially on the market for administrative services to society. The article considers and analyzes the activities of administrative service centers, the peculiarities of their work in the COVID-19 pandemic. The article analyzes the list of administrative and social services provided through the center of administrative services. The electronic service is described in the application "Action". The proposals on the organization of interaction of the population with the centers in the conditions of pandemic deserve special attention in the article. To minimize human contact and the risk of spreading the crown of the virus, it is proposed to adhere to sanitary and epidemiological norms, distance, disinfection, wearing masks.

Keywords: administrative service centers, quality of life, administrative services, social services, security of life, pandemic.

Постановка проблеми. 2020 рік змінив життя українців. Зміни в першу чергу були пов'язані з пандемією COVID-19, адже карантинні заходи часто обмежували права і можливості людей в різних сферах життя.

Важливими та стратегічними об'єктами соціальної інфраструктури, які щоденно обслуговують громадян та надають їм адміністративні та соціальні послугами були і залишаються Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП). Надання якісних, швидких, доступних послуг є основною метою діяльності даних установ і визначає їх ефективність.

Мета дослідження Проаналізувати роботу ЦНАПів в умовах карантину, мінімізувати відвідування ЦНАП громадянами в умовах карантину, а в разі відвідування ЦНАП – забезпечити максимальну безпеку відвідувачів та персоналу ЦНАП.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Пандемія спричинена появою вірусу потужно вплинула на світову економіку та особливо на становище на ринку надання адміністративних послуг для суспільства. Тому це питання схвилювало чимало таких вітчизняних та зарубіжних вчених: Л. Водянка, О. Грішнова, А. Колот, Е. Лібанова, Кайнер Томас, Джузеппе Москаріні, Дж. Харві,. Результати досліджень проблем на ринку надання адміністративних послуг спричинених пандемією Covid19 висвітлено в їх наукових працях.

Виклад основного матеріалу дослідження. Послуги які потребує суспільство є життєво необхідними як для домогосподарств так і для підприємств. Серед них можна виділити наступні: реєстрація при народженні дитини; реєстрація смерті; реєстрація місця проживання; реєстрація бізнесу і тд. Отримання водійських прав, внутрішнього та зовнішнього паспорту; різноманітних дозволів, ліцензій, сертифікатів для ведення бізнесу, все це надається ЦНАП.

ЦНАП мають свої особливості щодо організації роботи на які ми не завжди звертаємо увагу, а деякі, навіть, вважаємо некоректними щодо їх необхідності.

В період пандемії, яка забрала багато людських життів, необхідно приймати міри, щодо стримування та розповсюдження епідемії серед людей. Відповідно до цього на початку 2020 р. в Україні були прийняті перші нормативно-правові акти та необхідним стало питання надання публічних та соціальних послуг громадянам в умовах запобігання корона вірусній інфекції.

В Україні з 12.03.2020 р. запроваджено карантин (три тижні) та інші заходи, які обмежували б спілкування людей, а держава сприяла б роботі

установ, які забезпечують послугами населення в умовах пандемії. Попри особливості роботи в умовах пандемії, забезпечення якісного надання адміністративних послуг є одним із головних завдань органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування [1].

ЦНАП в період пандемії розробило перелік соціальних та адміністративних послуг. До соціальних віднесено наступні: субсидії на оплату житлово-комунальних послуг, субсидія на придбання твердого і річного палива та скропленого газу, реєстрація народження дитини, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, реєстрація смерті, різного роду допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, допомога при народженні дитини, усиновленні дитини, допомога на дітей, над якими встановлено опіку та піклування, допомога самотнім матерям; винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання «Мати героїня» та багато інших.

До адміністративних послуг віднесено: отримання паспорта як вітчизняного так і закордонного, реєстрація та перереєстрація транспортного засобу, видача посвідчення водія, реєстрація місця проживання і тд.

Держава дбає про населення в умовах пандемії запроваджують послуги .Це в першу чергу надає населенню можливість отримувати всі можливі блага. Електронні послуги ЦНАП допомагають населенню і сприяють розповсюдженню вірусу ,що є актуальним в нинішніх умовах.

Однією з таких електронних послуг є додаток «Дія» Який в перспективі на одній платформі має об'єднати всі послуги які надає держава, послуги онлайн – зручно, швидко, доступно кожному громадянину. До них відносяться: студентський квиток, електронний паспорт, закордонний паспорт, водійське посвідчення, військовий квиток, тощо. Дана система щотижня оновлюватиметься новими цифровими рішеннями для домогосподарств. Запровадження цифрової системи дасть можливість українцям:

- здійснювати банківські операції;
- отримувати медичне забезпечення;
- здійснювати подорожі різними видами транспорту;
- підтверджувати свою особу;
- отримувати інші адміністративні та державні послуги.

Портал «Дія» включає в собі основні проекти: Дія. Цифрова освіта; Дія. Бізнес; Портал е.Малютко; Портал з державними послугами Дія.

Але ж не всі в наш час ще вміють користуватись такими послугами тому приходиться відвідувати місця надання таких послуг очно

. Центри надання адміністративних послуг ретельно до цього підготувались. З початком цьогорічного карантину і працівники центрів і відвідувачі можуть знаходитись виключно у захисних масках. Крім того, на період дії карантину також додатково запроваджено температурний скринінг відвідувачів та працівників на початку робочого дня та протягом зміни.

Аналіз організації взаємодії з суб'єктами надання адміністративних послуг та суб'єктами звернень потребує окремої уваги.

Адміністративні та соціальні послуги у ЦНАП здійснюються за попереднім записом протягом багатьох років. Зростання попиту на ринку надання адміністративних та соціальних послуг потребував визначеності необхідної кількості висококваліфікованих фахівців. Спілкування з відвідувачами і давав можливість оцінити якість кадрового складу і потребу в ньому. За попереднім записом на декілька місяців будо зрозуміло, що ЦНАП потребують даних фахівців та визначило їх кількість. Це ще раз довело турботливе ставлення до людей керівництва ЦНАП, визначило час протягом якого можливо надати якісну та ефективну допомогу людям без черг та очікувань.

Керівництво ЦНАП протягом трьох місяців визначило алгоритм в якому врахувало період (час обслуговування) надання кожної послуги, для запровадження якісного обслуговування (без черг). По кожній послугі було проведено стандартизацію (зняття з реєстрації місця проживання – 20 хв., прийом документів на послуги з вклеювання фото при досягненні 25 та 45 років становить 10 хв.)

Щоб уникнути скупчення людей в період пандемії в організації роботи було зроблено розмежування. Усіх роботи було розділено на дві групи: 1) прийом документів; 2) видача готових результатів. Це також дозволило в даний період ефективно використовувати час працівників (інспекторів) та контролювати скупчення людей у центрах. Не завжди громадяни мають можливість прогнозувати і отримувати необхідні послуги. Виникають ситуації коли громадяни не прогнозують отримати послуги, а виникає потреба терміново, тому тут попередній запис має негативну сторону. Тому в ЦНАП має функціонувати два види: за попереднім записом та терміново без запису, це ідеальний стан послуг за якого громадяни мають можливість отримати соціальні та адміністративні послуги в умовах пандемії відповідно до протиепідемічних заходів.

Основним завданням держави в умовах пандемії – дотримання всіх проти епідеміологічних норм обслуговування громадян. Тому в ЦНАП

було замінено надання консультацій в самих центрах на рецепціях і замінено їх на консультації та запису на прийом по телефону та онлайн [3]. Саме консультації по телефону та онлайн зменшили безпосередні контакти працівників центру з відвідувачами, а відвідувачам лишній раз не потрібно було пересуватись по місту в транспорті. Саме електронна черга визначала кожному відвідувачу дату і час

Розглядаючи фізичну присутність громадян в ЦНАП ми розглядаємо негативну сторону, яка може призвести до негативних наслідків і ризику заразитися, адже людині ще раз потрібно буде прийти.

Крім того ЦНАП розширили свої зв'язки через соціальні мережі Фейсбук, електронну пошту, місцеві сайти тощо.

Щоб мінімізувати ризики поширення вірусу та контакти між людьми необхідно ще додати:

- обслуговування громадян здійснювати відповідно до норм. На одне робоче місце повинно припадати не менше 15 метрів квадратних, щоб відстань між місцями на період карантину становила не менше 1,5 метрів. По можливості здійснювати прийом громадян через одне робоче місце;

- заборонити в приміщеннях центрів скупчення людей. Відповідно до положення між людьми повинна зберігатися дистанція півтора метра. Окремим людям, які не можуть довго чекати на вулиці дозволити у мінімальній кількості знаходитись у зоні очікувань, яка має бути відокремлена від зони обслуговування та відповідати вимогам (бути просторою, провітрювальною);

- кожного дня перед початком прийому громадян працівникам центрів рекомендований медичний огляд. Працівники ЦНАП зобов'язані дотримуватися всіх проти епідеміологічних заходів (працювати в масках);

- всі громадяни зобов'язані носити захисні маски, використовувати антисептики та при вході в приміщення працівниками повинен проводитися вимірювання температури (безконтактне);

- обмежити, або зовсім прибрати з місць очікувань громадян речі, які можуть нести загрозу у розповсюдженні корона вірусу (кавові апарати, місця самообслуговування, термінали та інші речі). В залах очікування зменшити кількість місць. Мінімізувати надання ручок відвідувачам для підпису, по можливості використовувати різноманітні засоби зв'язку (безконтактні);

- також повинне здійснюватися вологе прибирання приміщення двічі за зміну провітрювання приміщення кожен годину. Після кожного

відвідувача повинна проводитися технічна перерва протягом якої необхідно проводити обробку робочого місця;

– по можливості оброблені документи, або інші виданні послуги відправляти поштою. Щоб не спровокувати скупчення людей центрам не рекомендується зменшувати час прийому громадян, це також дозволить зберегти звичайний режим роботи та збільшити можливості для відвідування;

– працівники центрів мають право відмовити громадянам у наданні послуги, якщо стан здоров'я клієнта викликає занепокоєння (хворий);

Вище наведені пропозиції можуть змінюватися відповідно до умов, можливостей, особливостей ЦНАП. Якщо вірус найближчим часом не буде подолано то всі ці пропозиції потребують осмислення, удосконалення, розгляду. Вони мають бути розглянуті та затвердженні відповідними компетентними органами влади, як правило це місцева рада.

Література:

1. Андрій Крупник, аналітик Всеукраїнської асоціації сприяння самоорганізації населення. URL: <https://samoorg.com.ua/blog/2020/09/07/cznar-v-umovah-karantynu-sekretu-naleznoyi-organizaciyi-roboty/> (дата звернення: 13.12.2021).
2. Служба Експертної Підтримки ЦНАП Програми «U-LEAD з Європою». URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12293>(дата звернення: 13.12.2021).
3. Надання соціальних та адміністративних послуг в умовах карантину. URL: <https://samoorg.com.ua/blog/2020/09/07/cznar-v-umovah-karantynu-sekretu-naleznoyi-organizaciyi-roboty/>(дата звернення: 13.12.2021).
4. Вінницька обласна державна організація. URL: <http://www.vin.gov.ua/news/top-novyny/33473-serhii-borzov-vinnychchyna-u-liderakh-sered-oblastei-de-naibilshe-nadano-posluh-cherez-tsnapy-u-2020-rotsi-2> (дата звернення: 13.12.2021).
5. Володимир-Волинський. Офіційний сайт міста. URL: <http://volodymyrrada.gov.ua/servis-diya-shho-cze-take-yaki-poslugy-dostupni-ta-de-zavantazhyty/>(дата звернення: 13.12.2021).
6. Офіційний сайт Криворізької міської ради та її виконавчого комітету. URL: https://kr.gov.ua/ua/news/pg/200320545076018_s/ (дата звернення: 13.12.2021).

Переглядати умови діяльності ЦНАП доведеться лише за умов довготривалої боротьби з вірусом. Тоді доведеться здійснювати обслуговування у формі відкритого простору, облаштувати різноманітні зони з перегородками, «відвідування без стільців» так звані швидкі послуги тощо.

Висновки. У період пандемії ідеальними послугами були б послуги у форматі е-послуги. Однак дані послуги потребують часу та фінансових ресурсів для цифровізації. Створення та розширення ЦНАП це складна система сервісного обслуговування для суспільства, яка є досить молодою і потребує удосконалення, адже з'являються нові потреби для суспільства. Саме ЦНАП це той інструмент влади який є компетентним, комфортним та доступним для громадян. Метою обслуговування повинно стати мінімізація спілкування працівника з клієнтів використовуючи різноманітні методи (захисні пластикові перегородки, максимальна відстань столів, стільців).